

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

компетенцію в галузі регульованого електроприводу з інтелектуальним керуванням.

УДК 37.03.37.06:172.177.395.6

МІСЦЕ ОНЛАЙН ЕТИКЕТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

І.О. Павлова,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Ще за часів Аристотеля людство розуміло наскільки важливе місце займає етика та етикет в освіті та науці. Реалії сьогодення змушують та надають можливість вийти освітньому процесу на іншу платформу.

Освіта і наука в сучасному світі вже не мислиться без електронного простору, з кожним роком вони все активніше в цей простір інтегруються. З одного боку, це вимога часу, з іншого – це додаткові можливості, як для представників наукової сфери діяльності, так і для студентів.

Одночасно з цим посилюються і правила етикету в цій реальності, тобто професіонал в області науки і освіти повинен оволодіти та опонувати певними навичками і вміннями в галузі електронного ділового спілкування – тобто керується правилами онлайн етикету у своїй професійній діяльності.

Разом з цим з'являються й деякі питання, які мають великий вплив на процес та результати отриманої інформації та знань в режимі онлайн.

Не існує ніякої цифрової грамотності в однині. Тому що існує велика кількість користувачів з різним досвідом взаємодії з інтернет-системою. І це пов'язано не тільки з віковими різницею. Є люди, які багато часу проводять в комунікативних системах, і для них грамотним та етичним буде все, що стосується практики спілкування і листування. А є люди, які взагалі заперечують соцмережі, не користуються ними і використовують інтернет для інших цілей.

У зв'язку з переходом на віддалене навчання в середовищі викладачів виникло питання: чи потрібно студентам під час онлайн-зайнять в Zoom включати камери. Коли немає відео, у викладачів виникає відчуття, що вони працюють як радіо і не цілком розуміють, на тій стороні їх слухають чи ні.

Але жорстка регламентація не враховує той факт, що є різна якість інтернет-з'єднання і при трансляції відео воно може знижуватися. Є випадки, коли люди проживають в такому просторі, де немає можливості спокійно включити веб-камеру і мікрофон. На наш погляд, враховуючи зазначене, є доцільним під час спілкування та початку роботи зі студентами варто пам'ятати, про зазначене та налагодити зв'язок та взаєморозуміння з аудиторією, встановити внутрішні норми спілкування ґрунтовані на етичних засадах.

Тобто виходячи з зазначеного, виникає велика кількість тонких питань поза учбового процесу.

З одного боку, викладач вже знає яким чином налагоджена його система комунікації зі студентами офлайн, він вже має досвід опрацювання та методики взаємодії зі студентами не тільки з наукової точки зору, а й з комунікативної, яка має певне значення до ефективності засвоєння матеріалу з дисципліни. З другого ж боку, зараз стало важче застосовувати норми етикету в звичному форматі, та мінімізована можливість візуального контакту та налагодження невербального спілкування з аудиторією.

Етикет та норми моралі не втратили свою вагу та значенні, а навпаки вони піднялися на нову ланку в час діджиталізації та змін як у спілкуванні між особистому так і на платформі освітнього процесу.

Онлайн-етикет – це не стільки про чіткі правила, скільки про повагу до кордонів і часу інших людей, створення сприятливого враження, підвищення ефективності комунікації та вміння будувати взаємовигідні відносини.

Там, де є люди, завжди формуються норми їх взаємодії, і Інтернет не є винятком. Побудова комунікації з незнайомими людьми (у професійній діяльності або поза нею) вимагає дотримання певних правил. Це стосується як онлайн навчання так й листування, поведінки та взаємодії в соціальних мережах і чатах.

Треба враховувати, що месенджери це канали для більш неформального спілкування, не призначені для спілкування викладача зі студентами та обміном величезних за обсягом текстів. Для налаштування зв'язку поза аудиторного спілкування ліпше вибрати спілкування за допомогою e-mail листування.

Правила онлайн-етикету не прописані в книгах і не закріплені письмово, вони сформовані стихійно в процесі розвитку інформаційних технологій і розширення каналів комунікації. Онлайн-спілкування – це комунікація, просто в іншому форматі, але дотримання елементарних правил етикету ніхто не відміняв.

Адже знання елементарних принципів і мінімальних вимог до онлайн-спілкування допоможе значно підвищити ефективність комунікації, спростити процеси, досягти поставлених цілей.

Треба зазначити, що в умовах дистанційної роботи в багатьох змінилося сприйняття і ставлення до особистого часу людей. Як наслідок – перестали розмежовувати робочі та вихідні чи святкові дні. Трапляється, що робочі листи чи повідомлення із завданнями чи темами для термінового обговорення приходять у вихідний. І звісно ж на відповідь очікують одразу, бо ж перебуваючи та працюючи весь час вдома завжди має бути час для роботи. Як наслідок, колеги та студенти мають змогу бути на зв'язку цілодобова. Це не дає можливість збалансовано корегувати навантаження та підвищує психологічну напругу. На нашу думку, та виходячи з практики, доцільним буде оголосити зі студентами під час перших зайнять платформу, формат та час для онлайн комунікації поза аудиторного (онлайн) спілкування.

Можна зробити висновок, що розвиток сучасної інформаційної цивілізації супроводжується формуванням нового комунікативного простору, який

розвивається не тільки в реальному, а й віртуальному вимірах. Відповідно, звернення до етикетної тематики в нових умовах передбачає послідовне розгляд етикетної комунікації в реальному і віртуальному вимірах. У реальному бутті сучасного соціуму етикет представлений усіма існуючими видами етикетної комунікації, в віртуальному – мережевим (онлайн) етикетом. Тобто потрібно враховувати різні обставини, різні звички і вміння людини та прагнути до деякої ідеальної картини цифровий грамотності та етичної онлайн поведінки.

УДК 379.82

КРИТЕРІЙ КОГНІТИВНОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ

О.В. Воскресенська,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Зародження когнітивної науки датують 11 вересня 1956 роком - другий день симпозіуму з проблем обробки інформації в Масачусетському технологічному інституті. Сама «Когнітивна революція» почалася в США в 50-і роки ХХ століття, коли інтереси вчених знову зосередилися на «когнітивних» темах, перш оголошених під напором біхевіоризму нецікавими для експериментальної психології.

Засновники когнітивної науки намагалися здолати односторонні погляди, що сформувалися, на природу поведінки людини і механізми протікання його ментальних процесів. У числі головних чинників, що визначили не-когнітивну революцію, виділяють наступні:

1. "Невдача" біхевіоризму, що дослідив зовнішні реакції на стимули. Цей напрям не зміг пояснити множинність людської поведінки. В той же час були психічні процеси, що уникали біхевіористами, які потребували досліджень: увага, пам'ять, свідомість, мислення і уява. Так, тема свідомості була виключена біхевіоризмом з області психології майже на 50 років.

2. Теорія зв'язку підштовхнула до експериментів по знаходженню сигналів, увазі, кібернетиці і теорії інформації, які важливі для когнітивної науки.

3. Сучасна лінгвістика. У перелік питань, що відносяться до пізнання, включили нові підходи аналізу граматичних структур і структури мови.

4. Дослідження пам'яті дало поштовх розвитку моделей систем пам'яті і появи моделей інших когнітивних процесів.

5. Комп'ютерна наука і інші технологічні досягнення, особливо, штучний інтелект, змусили психологів змінити головні положення, пов'язані з обробкою і зберіганням матеріалу в пам'яті. Ален Ньюелл і Герберт Саймон витратили 40 років на навчання когнітивних психологів застосуванню штучного інтелекту. Крім того, нове дослідницьке устаткування істотно збільшило

49	МІСЦЕ ОНЛАЙН ЕТИКЕТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ І.О. Павлова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	121
50	КРИТЕРІЙ КОГНІТИВНОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ О.В. Воскресенська, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	123
51	ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ТА ЧИТАННЯ ЛЕКЦІЙ ОНЛАЙН ПО ТЕХНІЧНИМ ДИСЦИПЛІНАМ Л.І. Морозюк, В.В. Соколовська-Єфименко, Б.Г. Грудка, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	125
52	ZOOM – НЕСПОДІВНА РЕАЛЬНІСТЬ М.І. Кепін, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	127
53	ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК З БОКУ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЛЕКЦІЙ А.П. Ліпін, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	129
54	РІЗНОМАНІТНІСТЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЛЕКЦІЙ А.П. Ліпін, І.М. Шипко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	130
55	ОХОРОНА ПРАЦІ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ. ЩО ПОВИННІ ЗНАТИ І ЗДІЙСНЮВАТИ ВИКЛАДАЧІ Я.Г. Верхівкер, О.М. Мирошніченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	132
56	ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ СТУДЕНТАМ І КУРСУ А.А. Галіулін, Т.А. Ревенюк, О.Ю. Розіна, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	133
57	РОЛЬ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ У ВНУТРІШНІЙ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ С.Є. Саламатіна, Т.В. Кравчук, Я.В. Кравченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	135
58	КУРСОВЕ ПРОЕКТУВАННЯ ЯК СПОСІБ ЗАОХОЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В.І. Мілованов, В.М. Ярошенко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	138
59	ВИКЛИКИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Т.В. Стрікаленко, О.В. Ляпіна, О.М. Берегова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	141
60	ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ ОБЛІКУ» В ДИСТАНЦІЙ- НОМУ ПРОСТОРІ Т.Д. Маркова, Г.Б. Пчелянська, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	142
61	МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВЕ ПРАВО» ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ» Г.О. Ткачук, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	143

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ІІІ-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ